

Vägledande regler om god advokatsed

Om de vägledande reglerna

Enligt 8 kap. 4 § första stycket rättegångsbalken skall en advokat i sin verksamhet redbart och nitiskt utföra de uppdrag som anförtrotts advokaten samt iaktta god advokatsed. Vad god advokatsed kräver är inte närmare angivet vare sig i rättegångsbalken eller i stadgarna för Sveriges advokatsamfund. Normer om god advokatsed har utbildats inom advokatkåren och kommit till uttryck i avgöranden av Advokatsamfundets styrelse och disciplinnämnd.

Dessa vägledande regler har utfärdats av Advokatsamfundets styrelse och ger uttryck för de allmänna principer som vägleder advokaten i dennes verksamhet. Reglerna äger tillämpning på all advokatens verksamhet, såväl i Sverige som i utlandet. För gränsöverskridande verksamhet inom Europeiska unionen gäller därutöver de regler om god advokatsed inom Europeiska unionen som antagits av Rådet för de europeiska advokatsamfundet (CCBE).

Reglerna är inte uttömmande och får inte uppfattas så att allt som inte uttryckligen är förbjudet skulle vara tillåtet. Varje avsteg från reglerna behöver inte heller föranleda disciplinär påföljd. Detta är en fråga som får bedömas med hänsyn till omständigheterna i det enskilda fallet.

1 Advokatens roll och främsta skyldigheter

En fri och självständig advokatkår som verkar enligt sunda regler utvecklade av advokaterna själva är en viktig del av rättssamhället och en förutsättning för att enskildas fri- och rättigheter skall kunna hävdas. En advokat har därför en särskild ställning och ett särskilt ansvar.

En advokats främsta plikt är att visa trohet och lojalitet mot klienten. Advokaten skall som en oberoende rådgivare företräda och tillvarata klientens intressen, inom ramen för gällande rätt och god advokatsed. Advokaten får inte låta sitt handlande påverkas av tanke på egna fördelar eller obehag eller av hänsyn till andra ovidkommande omständigheter.

En advokat skall utöva sin verksamhet med integritet och på ett sätt som främjar det goda rättssamhället. En advokat skall uppträda sakligt och korrekt samt så att förtroendet för advokatkåren upprätthålls.

En advokat får inte främja orätt.

2 Allmänna yrkesplikter

2.1 Uppdrags utförande

2.1.1 En advokat skall utföra ett uppdrag med omsorg, noggrannhet och tillbörlig skyndsamhet. Advokaten skall se till att klienten inte förorsakas onödiga kostnader.

2.1.2 Juridiska råd skall vara grundade på erforderliga undersökningar av gällande rätt.

2.2 Tystnadsplikt och diskretionsplikt

2.2.1 En advokat har tystnadsplikt avseende det som anförtrotts advokaten inom ramen för advokatverksamheten eller som advokaten i samband därmed fått kännedom om.

Undantag från tystnadsplikten gäller om klienten samtyckt därtill eller laglig skyldighet att lämna upplysning föreligger. Undantag gäller vidare i den mån yppandet är nödvändigt för att advokaten skall kunna värja sig mot klander från klientens sida eller hävda befogat ersättningsanspråk avseende det ifrågavarande uppdraget.

2.2.2 En advokat är skyldig att iaktta diskretion om sina klienters angelägenheter. En advokat får inte utan skäl göra sig underrättad om ärenden som förekommer på den byrå där advokaten är verksam, men som advokaten inte själv arbetar med.

2.2.3 En advokat är skyldig att ålägga sin personal samma tystnadsplikt och diskretionsplikt som gäller för advokaten själv.

2.3 Information till klienten

Klienten skall hållas underrättad om vad som förekommer vid utförandet av uppdraget. Frågor från klienten om uppdraget skall besvaras skyndsamt.

2.4 Information från klienten

En advokat är inte, om inte särskilda skäl föranleder det, skyldig att kontrollera att de uppgifter som klienten lämnar är riktiga.

2.5 Yrkeskompetens

En advokat är skyldig att upprätthålla och utveckla sin yrkeskompetens, att därvid följa rättsutvecklingen på de områden där advokaten är verksam samt att genomgå erforderlig fortbildning.

2.6 Försäkringsskyldighet

En advokat är skyldig att ha en för sin verksamhet anpassad ansvarsförsäkring och att vidmakthålla försäkringsskyddet genom att iaktta för försäkringen gällande villkor.

2.7 Ekonomiska förbindelser med klienten

2.7.1 Ekonomiska transaktioner mellan en advokat och dennes klient får inte förekomma om sådana inte följer av uppdraget. Om klienten driver rörelse, får dock normala transaktioner inom ramen för klientens rörelse ske.

2.7.2 Det är inte tillåtet för advokat att äga aktie eller andel i klientföretag. En advokat får dock äga aktie eller andel i klientföretag vars ägande är spritt till en vidare krets. Sådan aktie eller andel får förvärfvas från klienten eller denne närstående endast om erbjudandet om förvärv riktas till en vidare krets och förvärvet sker på samma villkor som gäller för övriga i kretsen. En advokat är vidare oförhindrad att äga aktie eller andel i eget familjeföretag.

2.7.3 En advokats förvärv eller innehav av aktie eller andel i klientföretag får inte medföra att intressekonflikt uppkommer eller kan förväntas uppstå.

2.7.4 Vad ovan angivits beträffande aktie och andel gäller också annat värdepapper eller annan rättighet som berättigar till andel i företaget eller där utfallet är beroende av företagets resultat eller liknande omständighet.

2.8 Klientmedel och annan egendom som tillhör klienten

Penningmedel och värdehandlingar liksom annan egendom som en advokat tar emot från klienten eller från annan för klientens räkning, skall ha samband med uppdraget. Ett uppdrag får inte utan särskilda skäl avse enbart förvaltning och förmedling av penningmedel eller förvaring av egendom.

3 Avböjande och frånträdande av uppdrag

3.1 Erbjudande av uppdrag

En advokat är inte skyldig att ta emot ett uppdrag som erbjuds, men är skyldig att snarast meddela om uppdraget inte antas. Advokaten behöver inte ange skäl för att inte anta ett uppdrag.

3.2 Intressekonflikter

3.2.1 En advokat får inte anta ett uppdrag om det föreligger en intressekonflikt eller beaktansvärd risk för sådan. Intressekonflikt föreligger om

1. advokaten biträder eller tidigare har biträtt motparten i saken,
2. advokaten biträder en annan klient i samma sak och klienterna har motstridiga intressen,
3. advokaten biträder en annan klient i en näraliggande sak och klienterna har motstridiga intressen,
4. det finns risk för att kunskap som omfattas av advokatens tystnadsplikt kan ha betydelse i saken,
5. advokaten själv eller någon denne närstående har ett intresse med anknytning till saken som strider mot klientens, eller
6. det annars föreligger någon omständighet som utgör hinder för advokaten att fullt ut tillvarata klientens intressen avseende uppdraget.

3.2.2 En intressekonflikt kan även föreligga om advokaten biträder eller tidigare har biträtt motparten i annan sak.

3.2.3 När prövning sker av huruvida en intressekonflikt föreligger i förhållande till klienter och motparter som är juridiska personer kan, beroende på omständigheterna i det enskilda fallet, som klient eller motpart vara att betrakta hela eller del av den koncern eller intressegruppering i vilken den juridiska personen ingår. Det som gäller intressegrupperingar kan även gälla en fysisk person som ägare i en juridisk person. Vid sådan prövning kan å andra sidan även som klient eller motpart vara att betrakta endast en del av den juridiska personen, om denna har omfattande verksamhet.

3.3 Upplyningsplikt och samtycke

3.3.1 En advokat som överväger att anta ett uppdrag är skyldig att så snart det är möjligt pröva om någon intressekonflikt föreligger som utgör hinder för advokaten att acceptera uppdraget. Finner advokaten att hinder inte föreligger, men att det likväl föreligger omständighet som skulle kunna ge klienten anledning till en annan bedömning, är advokaten skyldig att omgående upplysa klienten om detta. Kan sådan upplysning inte lämnas utan att advokatens tystnadsplikt eftersätts, skall advokaten avböja uppdraget.

3.3.2 Om uttryckligt samtycke kan inhämtas utan att advokatens tystnadsplikt eftersätts får advokaten, efter att sådant samtycke inhämtats, undantagsvis acceptera ett uppdrag även om en intressekonflikt enligt 3.2.1 punkterna 3 eller 4 eller 3.2.2 ovan kan anses föreligga, förutsatt att omständigheterna inte är sådana att det finns anledning till tvivel på advokatens förmåga att fullt ut tillvarata klientens intressen.

3.4 Skyldighet att frånträda uppdrag

3.4.1 En advokat som efter att ha antagit ett uppdrag finner att det föreligger någon sådan omständighet som medför att advokaten skulle ha varit skyldig att avböja uppdraget om advokaten haft kännedom om omständigheten när uppdraget erbjöds, måste frånträda uppdraget. Sådan upplysningsplikt som anges i 3.3 gäller även när en omständighet som aktualiserar frågan om intressekonflikt uppstår eller blir känd först efter det att uppdraget antagits.

3.4.2 En advokat är även skyldig att frånträda uppdrag om

1. advokaten på grund av laga förfall eller liknande omständighet blir förhindrad att fullfölja uppdraget,
2. klienten begär att advokaten skall handla brottsligt eller i strid mot god advokatsed och trots påpekande vidhåller sin begäran,
3. klienten undertrycker eller förvanskar bevis eller handlar svikligt och inte kan förmås till rättelse, eller
4. advokaten, för att inte handla i strid med lagstiftningen om åtgärder mot penningtvätt, rapporterat en klient till polisen.

3.5 Kollegas intressekonflikt

Vid tillämpning av 3.2 och 3.4 anses intressekonflikt för annan i den byrå eller i den byrågemenskap där en advokat är verksam normalt utgöra intressekonflikt också för advokaten. Undantag gäller om intressekonflikten uppkommit på grund av en kollegas inträde i byrån och dennes intressekonflikt uppkommit endast på grund av tidigare kollegors uppdrag. Undantag gäller även om kollegans intressekonflikt är av det slag som sägs i 3.2.1 punkten 5 och omständigheterna inte är sådana att punkten 6 är tillämplig.

3.6 Rätt att frånträda uppdrag utan att skyldighet till det föreligger

En advokat får inte utan klientens samtycke frånträda ett uppdrag, om inte advokaten är skyldig att frånträda uppdraget eller annars giltigt skäl kan åberopas. Giltigt skäl för att frånträda ett uppdrag kan vara att

1. klienten vid överlämnande av uppdraget medvetet undanhållit sådana omständigheter som skulle ha varit väsentliga för advokatens bedömning för antagande av uppdraget,
2. klienten i orimlig grad betungar eller besvärar advokaten och inte kan förmås till rättelse,
3. klienten lämnar advokaten instruktioner att utföra uppdraget på ett sätt som uppenbarligen är gagnlöst eller strider mot klientens intressen och trots påpekande vidhåller dessa instruktioner,
4. klienten i väsentliga avseenden handlar i strid med advokatens råd eller annars klart ger till känna att klienten förlorat förtroendet för advokaten, eller
5. klienten trots påminnelse inte betalar förskott eller ersättning som advokaten har rätt att fordra på grund av uppdraget.

3.7 Angivande av skäl för frånträde m.m.

3.7.1 En advokat som vill frånträda ett uppdrag är skyldig att för klienten ange skälen till detta och på klientens begäran lämna skriftligt besked därom. Advokaten skall före frånträddandet om möjligt bereda klienten skälig tid att anlita annan advokat. Vid frånträddande av uppdrag som rättegångsombud åligger det advokaten, enligt vad som stadgas i 12 kap. 18 § rättegångsbalken, att på grund av fullmakten bevaka klientens rätt till dess klienten hunnit vidtaga åtgärd för utförande av sin talan.

3.7.2 Vad som anges i 3.7.1 gäller inte i de fall en advokat, för att inte handla i strid med lagstiftningen om åtgärder mot penningtvätt, har att rapportera en klient till polisen.

3.8 Uppdrag som skiljeman eller domare

Vad ovan angivits beträffande intressekonflikt skall inte gälla då advokat är underkastad jävsregler såsom skiljeman eller som domare i domstol.

4 Arvode och redovisning m.m.

4.1 Beräkning av arvodet och fakturering

4.1.1 Det arvode som en advokat debiterar skall vara skäligt.

4.1.2 Vid bedömning av vad som är skäligt arvode för ett uppdrag får beaktas vad som avtalats med klienten, uppdragets omfattning, dess art, svårighetsgrad och betydelse, liksom advokatens skicklighet, arbetets resultat och andra sådana omständigheter.

4.1.3 En advokat får uppbära ersättning endast i sedvanliga betalningsmedel. Debiterat arvode behöver inte specificeras, men advokaten är skyldig att på begäran lämna klienten skriftlig redogörelse för det utförda arbetet. Om advokaten debiterar klienten för utlägg, skall tydligt anges vari dessa består.

4.1.4 En advokat skall i anslutning till att uppdraget antas ange principerna för sin debitering samt upplysa klienten om vilka faktureringsrutiner som advokaten avser att tillämpa. Arvode får debiteras genom delfaktura, a conto-faktura eller fakturering efter avslutande av uppdraget.

Med delfakturering avses debitering av slutligt arvode för del av advokatens arbete som kan hänföras till viss period eller visst arbetsmoment. Med fakturering a conto avses debitering av del av det totala arvodet utan bestämd anknytning till viss del av arbetet. Debitering av arvode a conto skall redovisas i slutfaktura.

4.2 Riskavtal

4.2.1 En advokat får inte med klienten ingå ett arvodesavtal som ger rätt till en kvotdel av uppdragets resultat, om inte särskilda skäl därtill föreligger.

4.2.2 Ett avtal som innebär att advokaten tar en ekonomisk risk i utfallet av saken får inte innebära att advokatens ekonomiska egenintresse i saken blir oproportionerligt eller på annat sätt kan inverka negativt på advokatens utförande av uppdraget.

4.3 Arvode vid rättsligt förfarande

Arvode som debiteras i anledning av rättsligt förfarande får inte, om det inte finns särskilda skäl, överstiga vad advokaten för klientens räkning i förfarandet yrkat att motpart skall förpliktas att utge.

4.4 Finansiering av uppdraget

4.4.1 En advokat skall upplysa klienten om tillgängliga möjligheter att få uppdraget finansierat genom offentliga förmåner eller försäkringsskydd samt upplysa om villkoren för detta. En advokat skall medverka till att klientens rättigheter i detta hänseende tillvaratas.

4.4.2 En advokat får inte för arbete, som omfattas av uppdrag såsom offentlig försvarare eller biträde enligt rättshjälpslagen, av klienten eller annan förbehålla sig eller ta emot arvode eller annan ersättning utöver den ersättning som fastställs av vederbörande myndighet.

4.4.3 En advokat skall, i anslutning till att ett uppdrag där rättsskydd föreligger antas, klargöra för klienten om advokaten avser att avvika från av i försäkringsvillkoren angiven ersättningsnorm.

4.5 Förskott

En advokat får begära förskott för att betala utlägg för klienten. Advokaten får också, om förbehåll om detta gjorts vid antagandet av uppdraget eller om det annars är rimligt, begära förskott på sitt arvode. Förskott utgör klientmedel. Vid arvodesbetalning från klientmedelskonto skall faktura som redovisar betalningen samtidigt tillställas klienten.

4.6 Slutfakturering och redovisning

4.6.1 När ett uppdrag slutförts eller upphört på annat sätt, skall slutfaktura tillställas klienten utan dröjsmål om inte endast delfakturering tillämpats.

4.6.2 Om advokaten tagit emot medel under uppdragets gång skall slutredovisning utan dröjsmål avges till klienten och saldo klienten tillgodo omedelbart utbetalas till denne, om inte annat är avtalat eller följer av uppdragets art. En advokat får inte som villkor för utbetalning kräva att klienten skall godkänna debitering av arvode eller slutredovisning. En advokat får inte heller genom avtal eller förbehåll frita sig från redovisningsskyldighet.

4.6.3 En advokats redovisning skall vara klar och tydlig. Redovisningen skall ange allt vad advokaten i anledning av uppdraget uppburit samt ange de utlägg som advokaten haft och det arvode som avräknats genom fakturor. Dag för mottagande och utgivande av varje särskilt belopp skall anges. Redovisningen skall vara daterad.

4.6.4 Om skyldighet att i vissa fall avge redovisning för medelsförvaltning årsvis och kontrolluppgift till myndighet är stadgat i lag och i Advokatsamfundets bokföringsreglemente.

5 Förhållandet till motparten

5.1 Otillbörliga åtgärder

En advokat får inte försöka främja klientens sak genom otillbörliga åtgärder mot motparten.

Otillbörliga åtgärder är bland andra:

1. anmälan till myndighet om brott eller annat som saknar fog eller samband med uppdraget, liksom hot om sådan anmälan,
2. ansökan om betalningsföreläggande, konkursansökan eller betalningsanmaning före konkursansökan i fall då advokaten vet att det mot fordran görs invändning som inte är uppenbart ogrundad,
3. skandalisering av motparten eller hot om sådan åtgärd, eller
4. omotiverad kontakt med utomstående eller hot om sådan åtgärd.

5.2 Förvarning om rättsliga åtgärder

5.2.1 Rättslig åtgärd mot en motpart får inte vidtas utan att motparten först har beretts skälig tid för att ta ställning till klientens anspråk och möjlighet att träffa en uppgörelse i godo.

5.2.2 Rättslig åtgärd får dock vidtas utan förvarning, om ett dröjsmål skulle medföra risk för rättsförlust eller annan skada för klienten samt om det annars finns särskilda skäl för att skyndsamt vidta sådan åtgärd.

5.3 Nedsättande uppgifter

En advokat får inte i ett rättsligt förfarande förebringa bevisning om förhållanden som är nedsättande för motparten eller göra för motparten kränkande eller förklenande uttalanden, om det inte i den aktuella situationen ter sig försvarligt för att ta tillvara klientens intressen. Också i övrigt skall en advokat avstå från åtgärder eller uttalanden, som är ägnade att i onödan kränka eller sära motparten.

5.4 Vileledande uppgifter

En advokat får inte vilsleda motparten genom att om faktiskt förhållande eller innehållet i rättsregel lämna uppgift som advokaten vet är oriktig.

5.5 Om motparten saknar ombud eller biträde

5.5.1 Vid kontakt med en motpart som inte anlitar ombud eller biträde skall en advokat, när så är påkallat, informera motparten om att det inte ingår i advokatens uppdrag att tillvarata motpartens intressen samt råda denne att anlita advokat.

5.5.2 Förslag till äktenskapsförord, bodelningshandling, överenskommelse om ensam vårdnad om barn och andra sådana handlingar, får normalt inte utges utan föregående kontakt med båda parter. En advokat får dock tillstålla part, som advokaten inte haft kontakt med, förslag till sådan handling, om advokaten i följebrev lämnar sådan information som anges i 5.5.1.

5.5.3 Dokument som innefattar benefik rättshandling får normalt bara upprättas i samråd med den som skall företa rättshandlingen.

5.6 Om motparten anlitar advokat

Om motparten anlitar advokat, skall förhandlingar i saken föras med advokaten och meddelanden i ärendet riktas till denne. Det är då inte tillåtet att söka kontakt direkt med motparten, om det inte är fråga om åtgärd som lagligen måste företas mot motparten själv eller det annars av särskilda skäl framstår som nödvändigt. I sådana fall skall motpartens advokat underrättas.

5.7 Förlikningserbjudande

En advokat får inte utan motpartens samtycke i ett rättsligt förfarande yppa av motparten framfört förlikningserbjudande.

6 Förhållandet till domstolar och myndigheter

6.1 Allmänt

6.1.1 Såsom ombud eller biträde i rättegång är en advokat skyldig att iaktta vad rättegångsbalken och andra författningar rörande processen föreskriver. Advokaten skall ordentligt sätta sig in i saken och driva denna med sådan omsorg och på det sätt som god rättskipning kräver.

6.1.2 En advokat skall verka för att av rätten meddelade förelägganden följs och att förfrågningar från rättens sida besvaras utan dröjsmål.

6.1.3 Uppstår hinder för inställelse eller dylikt skall rätten skyndsamt underrättas om detta.

6.1.4 Upphör advokatens uppdrag som ombud eller biträde, är advokaten skyldig att utan dröjsmål meddela rätten detta.

6.2 Uppgifter och bevisning

6.2.1 En advokat får inte till domstol lämna en uppgift som advokaten vet är osann och inte heller bestrida en uppgift som advokaten vet är sann.

6.2.2 En advokat får inte medverka till att bevis undertrycks eller förvanskas. En advokat är dock inte skyldig att förete eller åberopa bevis eller lämna uppgift som talar till klientens nackdel, om det inte finns en laglig skyldighet för advokaten att göra detta.

6.3 Agerande gentemot vittnen m.fl.

6.3.1 En advokat får inte utöva otillbörlig påverkan på ett vittne eller annan som åberopas i rättegång. Advokaten är oförhindrad att, också om sådan person åberopas av åklagare eller annan motpart, ta kontakt med denne för att informera sig om vad personen kan berätta.

6.3.2 En advokat får inte om ett vittne eller annan lämna nedsättande uppgifter eller göra kränkande eller förklenande uttalanden, om det inte i den aktuella situationen ter sig försvarligt för att ta tillvara klientens intressen.

6.4 Andra förfaranden än rättegång

Det som sägs i 6.1 – 6.3 äger tillämpning också på förfaranden inför annan myndighet än domstol.

7 Advokatrörelsens organisation m.m.

7.1 Upprätthållande av oberoende

En advokat skall bedriva sin verksamhet på ett sådant sätt att advokatens oberoende inte äventyras.

7.2 Firma

En advokat skall bedriva sin verksamhet under en firma som innehåller ordet ”advokat”, om inte Advokatsamfundets styrelse medger undantag. Korrekt och fullständig firma skall klart framgå av skriftligt eller elektroniskt meddelande och annat material genom vilket advokatverksamheten presenteras.

7.3 Kontorsorganisation

7.3.1 En advokat är skyldig att se till att kontorsorganisationen är i god ordning och har en för verksamheten anpassad utrustning och bemanning samt att alla klientuppdrag bevakas.

7.3.2 Meddelanden som sänds till en advokat i dennes verksamhet skall utan dröjsmål besvaras, om det inte av omständigheterna framgår att ett svar inte behövs. Om ett svar inte kan avges utan dröjsmål, skall mottagandet av meddelandet bekräftas och svar avges så snart det kan ske.

7.3.3 En advokat är skyldig att se till att all bokföring liksom förvaltningen av klienters penningmedel och värdehandlingar sker med iakttagande av vad som är föreskrivet i lag och i Advokatsamfundets bokföringsreglemente.

7.3.4 Advokaten skall noga följa den ekonomiska utvecklingen av advokatrörelsen och se till att i rörelsen uppkomna skulder kan betalas i rätt tid.

7.4 Advokatverksamhet i bolag

7.4.1 Om en advokats verksamhet bedrivs i bolag, får i bolaget inte bedrivas annan verksamhet än advokatverksamhet. All advokatverksamhet skall då också äga rum i och intäktsföras i det bolaget, utom i de fall då det av uppdragets personliga natur följer att arvudet är att hänföra till inkomst av tjänst.

7.4.2 En advokat får driva advokatverksamhet i fler än ett bolag endast om Advokatsamfundets styrelse medger undantag. Detsamma gäller om verksamheten bedrivs i enskild firma samtidigt som i bolag.

7.4.3 Utan hinder av 7.4.1 får advokatbolag förvalta egna likvida medel på normalt sätt eller i begränsad omfattning äga egendom, utan direkt samband med advokatverksamheten.

7.5 Advokatbolags organisation

7.5.1 Endast advokat får utses till styrelseledamot eller styrelsesuppleant, eller vara aktieägare eller bolagsman i advokatbolag.

7.5.2 Verkställande direktör i advokataktiebolag kan, efter dispens av Advokatsamfundets styrelse, vara annan än advokat under förutsättning att denne har förbundit sig att iaktta för verksamheten gällande regler, inbegripet god advokatsed. I sådant fall kan den verkställande direktören även utses att jämte advokat i bolaget teckna bolagets firma. Firma får dock inte, utom såvitt följer av 8 kap. 36 § aktiebolagslagen, tecknas utan medverkan av i bolaget verksam advokat.

7.5.3 Utan hinder av vad som sägs i 7.5.1 får verkställande direktör som inte är advokat, efter dispens av Advokatsamfundets styrelse, äga aktier eller andel i advokatbolag under följande förutsättningar. Sådant ägande får endast utgöra mindre än tio procent av kapitalet och representera mindre än tio procent av röstvärdet. Vidare kräver sådant ägande att den verkställande direktören har förbundit sig att omedelbart överlåta sina aktier eller sin andel till övriga ägare om anställningen upphör.

7.6 Anställningsförhållanden m.m.

7.6.1 En advokat får inte vara anställd av annan än advokat eller advokatbyrå, om inte Advokatsamfundets styrelse medger undantag. En advokat får dock utan styrelsens tillstånd vara anställd i en utländsk advokatbyrå som har hemvist i ett land inom EU, EES eller i Schweiz.

7.6.2 En advokat eller ett advokatbolag får anställa biträdande jurister och annan personal för att biträda i verksamheten. Om flera advokater driver verksamhet i advokatbolag skall dessa sinsemellan klargöra vem av dem som ansvarar för instruktion och tillsyn av övrig personal i olika avseenden. En advokat som har sådant ansvar skall vidta de åtgärder som rimligen kan ankomma på advokaten för att säkerställa att personalen fullgör sina uppgifter på sätt som god advokatsed kräver. Andra än jurister får inte självständigt biträda allmänheten.

7.6.3 En advokat eller ett advokatbolag får inte ha biträdande jurister, som inte är advokater, anställda under sådana betingelser att den biträdande juristens arbete inte kan övervakas på ett betryggande sätt. Biträdande jurister får inte tillåtas att bedriva juridisk

verksamhet för egen räkning. Biträdande jurister får inte anställas på villkor som i konkurrensbegränsande syfte eller i något annat avseende framstår som oskäligen.

7.6.4 En advokat eller ett advokatbolag får i verksamheten inte hyra in jurister som inte är anställda i advokatrörelsen. Sådana jurister får dock anlitas i utbildningssyfte eller för att utföra expertuppdrag i enskilda ärenden.

7.7 Samarbeten

7.7.1 En advokat eller ett advokatbolag får bedriva verksamhet i samarbete med andra advokater eller advokatbyråer. Om samarbetet innebär närmare uppdragsrelaterad eller ekonomisk gemenskap av varaktigt slag, skall samarbetsförhållandet tydligt framgå av brevpapper och annat material i verksamheten, t.ex. genom användande av gemensam firmadominant. I sådant fall skall frågor om intressekonflikter avgöras med beaktande av alla de samarbetandes uppdragsförhållanden liksom övriga förhållanden. Vid användning av gemensam firmadominant skall, vid bedömningen av försäkringsskyldigheten enligt 2.6, beaktas den totala verksamhet som bedrivs under firmadominanten.

7.7.2 Sådant närmare samarbete med utländska advokater eller advokatbyråer förutsätter särskilt tillstånd av Advokatsamfundets styrelse.

7.7.3 Annat samarbete får inte ske under gemensam firmadominant eller på annat sätt som inger föreställningen att de samarbetande utgör en och samma verksamhet.

7.7.4 Samarbete avseende lokaler eller utrustning som innebär risk för att advokatens tystnads- och diskretionsplikt åsidosätts innebär kontorsgemenskap. Vid kontorsgemenskap mellan advokater eller advokatbolag skall frågor om intressekonflikter avgöras med beaktande av samtliga advokaters och advokatbolags uppdragsförhållanden och övriga förhållanden, oavsett hur ekonomin är anordnad. Detsamma gäller varje annat samarbete som innebär risk för att advokatens tystnads- och diskretionsplikt åsidosätts.

7.7.5 Kontorsgemenskap med andra än advokater är inte tillåten. Dock får kontorsgemenskap ingås med juridiska specialister som inte är advokater, men som har domarbakgrund eller annan särskilt kvalificerad juridisk bakgrund. Om sådana specialister driver verksamhet under egen firma har advokaten eller advokatbolaget inte någon skyldighet att övervaka verksamheten. Specialisterna skall dock erinras om för advokatverksamheten gällande regler, särskilt avseende tystnadsplikt och intressekonflikter och skall förbindas att iaktta dessa.

7.8 Ackvisition och marknadsföring

7.8.1 En advokat får inte anskaffa uppdrag på ett sätt som innebär att annans trångmål eller utsatta situation utnyttjas.

7.8.2 En advokat får ange viss inriktning på sin verksamhet endast om advokaten har särskilda insikter i och erfarenhet av angivet verksamhetsområde.

7.8.3 En advokat får inte medverka till eller godta att annan bedriver ackvisitionsverksamhet eller marknadsföring för advokatens räkning på ett sätt som inte är tillåtet för advokaten själv.

7.9 Ersättning för anskaffande av uppdrag

7.9.1 En advokat får inte avstå viss del av arvodet till annan eller lämna denne ersättning i annan form för att vederbörande tillfört eller tillför advokaten uppdrag eller utfäster sig att vara verksam i sådant syfte. Sådan ersättning får inte heller mottas.

7.9.2 Vad som anges i 7.9.1 utgör inte hinder för fördelning av arvode mellan advokaten och advokatens kompanjon eller biträdande jurist eller sådan samarbetspartner som anges i 7.7.1.

7.10 Kostnadsansvar

7.10.1 Om en advokat på klients vägnar anlitar en sakkunnig för att verkställa utredning, avge utlåtande eller annat, skall advokaten om denne inte avser att ansvara för den sakkunniges arvode och kostnader, klargöra detta innan uppdraget påbörjas.

7.10.2 Om en advokat på klients vägnar anlitar en kollega, t.ex. som platsombud, är advokaten skyldig att ansvara för kollegans arvode och kostnader, om förbehåll om annat inte har gjorts.

7.11 Tillhandahållande av kännetecken åt annan

En advokat får inte tillåta att annan använder brevpapper eller kännetecken på sätt som oriktigt förmedlar intrycket av att advokaten och dennes verksamhet är avsändare, har skapat dokumentet eller på annat sätt ansvarar för dess innehåll.

7.12 Utlämnande och arkivering av handlingar

7.12.1 När ett uppdrag slutförts eller på annat sätt upphört, skall advokaten utan dröjsmål till klienten lämna ut sådana handlingar som tillhör denne om inte klienten särskilt begär att handlingar skall fortsatt förvaras av advokaten och denne accepterar detta. En advokat får inte som villkor för att lämna ut handlingarna uppställa krav på att av advokaten debiterat arvode eller av advokaten avgiven redovisning godkänns av klienten.

7.12.2 En advokat är skyldig att i original eller kopia arkivera de handlingar som ansamlats under utförandet av ett uppdrag. Detta gäller dock inte dubletter, tryckta handlingar och liknande material som utan större svårigheter kan tas fram från annat håll. Arkivhållning skall ske under tio år eller den längre tid som uppdragets natur påkallar. Handlingar, andra än klienten tillhöriga originalhandlingar, får arkiveras i form av fotografiska eller elektroniska kopior.

8 Förhållandet till Advokatsamfundet

En advokat är skyldig att inom förelagd tid inkomma med yttrande och svaromål som begärs av Advokatsamfundets styrelse eller disciplinnämnd eller av generalsekreteraren eller dennes medhjälpare. Advokaten är därvid inte bunden av den tystnadsplikt som annars gäller. De uppgifter advokaten lämnar skall vara sanningsenliga.